

Preiviikin Uutiset

KYLÄLEHTI 3 / 2016, 11. vuosikerta, levikki 240 kpl, Preiviiki, Kuuminainen, Makholma

JULKAISIJA: Preiviikin Kiinteistöyhdistys ry

SYYSSTERVEISIÄ !

Kesä oli ja meni, mitä kesästä nyt jäi mieleen ? Heinäkuu oli melko mukava, elokuussa vähän huonot ilmat ainakin veneilyn kannalta. Rannassa käydessäni huomasin harmaahaikaroiden populaation olevan vahva lahdellamme. Myös merimetsot ovat tulleet rohkeimmiksi ja oleilevat jo ihan satama-altaan liepeillä, ilmeisesti ovat huomanneet että kalaa löytyy paljon altaasta. Valkoposkihanhetkin olivat jälkikasvuineen ilonamme kesällä, lintujen jätökset vaan rannassa hieman ilkeitä.

Kesä ja syksy kyllä antoi antimiaan, mustikoita ja puolukoita on Nääsi pullollaan, sieniäkin näyttäisi olevan poimittavaksi saakka. Joten metsään nyt hakemaan talviset puolukat.

Kesän tapahtumista voisi mainita kiinteistöyhdistyksen järjestämän lauluillan. Harmi vain, että osallistujia oli kovin vähän. Toinen tapahtuma oli Nuorisoseuran ideoima tervanpolttopäivä. Paikalla oli väkeä ihan mukavasti, ja eiköhän tuota tervaa saatu ainakin omaan tarpeeseen. Jos ei terva, viina ja sauna auta niin

Lyhyestä virsi kaunis
Preiviikin Kiinteistöyhdistys
pj Simo Haapatie

Syyskiireiden takia tämä lehti on myöhässä. Samasta syystä tästä numerosta puuttuvat kuvat ja muut täytejutut. Lehteä ei laiteta nettiin.

PALOKUNNAN KUULUMISET

Hei! Taas on kesä kääntynyt syksyyn ja toimintamme lähtenyt harjoitusten myötä käyntiin. Harjoittelemme perinteisesti maanantaisin klo 17.30 alkaen Laurilantiellä Paloasemalla. Muutamalle olisi paikka hälytysosastossa, perehdyttämisjakso järjestyy kyllä omalla porukalla. Tervetuloa uudet jäsenet ! Nuorisotoimintakin alkaa syksyllä keskiviikkoisin, vetäjät omasta takaa.

Jälleen on tulossa jokavuotinen palokuntien kalustokisa, tällä kertaa kisailimme Ahlaisissa 15.10. Ensin kokoonnutaan Ahlaisten Paloasemalle klo 10.00, kisa on Ahlaisten urheilukentällä. Katsojat ja kannustajat ovat tervetulleita.

Kalarannassa järjestetyssä vapaapalokuntien kalakisassa nappasimme palkintosijojakin, naisten sarjan voitti Mireta Mäkelä, yleisessä sarjassa minä tulin toiseksi ja joukkuekisassa nappasimme 2. ja 3. sijat. Hyvä suoritus! Ahti soi antimiaan, tosin kalat olivat pieniä mutta niitä oli paljon. Ilma suosi kisaa jälleen ja osanottajia oli monesta palokunnasta. Kahvia, pullaa ja grillimakkaraakin oli tarjolla.

Simo Haapatie, Preiviikin VPK:n puheenjohtaja

PREIVIIKIN JUOKSUHAUDAT KARTOITETTIIN

JOHANNA KESÄLÄINEN

Ennen ensimmäistä maailmansotaa kaivettiin venäläisten toimesta juoksuhautoja Suomen rannikkoseuduille, myös Preiviikiin. Hautoja kaivoivat venäläiset, mutta hyvä palkka houkutteli myös talojen rengit osallistumaan kaivaustyöhön. Haudat kaivettiin mutkaisiksi, jotta kaivantoon mahdollisesti iskeytyvä kranaatti ei pääsisi etenemään.

Juoksuhautoja on mm. Päivärinteentien etelänpuoleisessa metsässä, Kielimaanmäessä (Kestin ja Kesäläisen välinen metsä) ja Koulumutkan/Preiviikintien risteyksessä puhelinkeskuksen takana. Viime mainitussa paikassa on myös isohkoja kuoppia, jotka saattavat olla tykkejä varten kaivettuja.

Haudat on suojeltu muinaismuistolaililla. Niitä ei saa peittää, kaivaa eikä muutoinkaan vahingoittaa. Kivisestä ja karkeasta maarakenteesta johtuen juoksuhaudat ovat säilyneet hämmästyttävän hyvin. Haudat kartoitettiin kesän alussa museoviraston toimesta.

KYMMENEN VUOTTA SITTEN KEITETTIIN PUNAMULTAA

Jukolan pihassa keitettiin punamultaa kesäkuussa 2006. Keittäminen kesti noin 9 tuntia. Valmista maalia myytiin varauksen tehneille, loppumaalilla maalattiin Jukolan seinät.

TÄNÄ KESÄNÄ POLTETTIIN TERVAA ja TÖKÖTTIÄ

Nuorisoseuran organisoima tervanpolttopäivä veti runsaasti kiinnostuneita katsojia. Tervatynnyrin höyrytessä intendentti Tuulikki Kiilo kertoi tervan historiasta. Ennen tervaa käytettiin mm. köysiin, työkaluihin, ihonhoitoon, puukattoihin ja laivoihin. Suomesta vietii tervaa ulkomaille jo 1500-luvulla.

Preiviikissäkin on poltettu tervaa. Vuoden 1637 käräjillä Pietniemen herra oli valittanut, että preiviikiläiset olivat vieneet hänen metsästään tervaksia.

Matti Mäkelällä (1935 – 2014) oli oma persoonallinen tapansa ilmaista asioita. Kun veljen miniän lastenvaunut olivat kaatuneet, tuumasi Matti että “Velipojan variksenpelättime vankkurit on kaatunu”.

“Soutajan vaimo on panostettu,” oli Matin toteamus, kun eräs entinen kyläläinen odotti lasta. Matista sanottiin, että hän aavisti vaimoihmisten raskaudet jo hyvin aikaisessa vaiheessa, jopa ennen kuin ko. henkilö itse.

KESÄPOSSU

SEIJA OKSA

Meil pruukattii kans koton pittää keäajjaa possu. Kevvää se haettii ja syksyl sit enne jouluu isä lahtas se. Mee isä oliki hyvä itteoppinu teurastaja.

Se oliki jännittävä päivä, se lahtipäivä. Ei me mukulat päästy kattoo sitä sia tappamist, mut usseesti sit jo oltii kattomas, ko isä sitä kalttas kuumal vetel. Sit katteltii, ko se roikku kinneris ja isä suolisti se sia. Siit otettii taltee kaikki sisuskalut, mikkä ny voitii käyttää ruuaks, ja veri tätenki oli jo heti alkuus otettu astiaa. Sitä me flikat jouruttii sit sekottellee, ettei se alkanu hyytyy. Äiti lisäs siihe ruisjauhoi ninko suolaaki ja sokerii. Sit siit paistettii veriplättyi ja kyl ne oliki hyvvi pualuka kans.

Alatoopii eli tota sianpääsylvä äiti ja isä kans teki. Joskus muista sitä keitetty saunaparass ja sit se laitettii hyytymää.

Isä palotti ain itte sian ja jouluks se vei kinkku palvattavaks. Palvattu siankinkku oliki hyvää ensi alkuu ja tykkäsi kovasti siit palvisiivu fläskiosast. Kyl siihe sit tiätysti kyllästyki jossai vaihees, ko se kinkku oli ain nii mahrottoman suuri. Loppui kinkkui lisättii joulu jälkee sit papusopa joukkoo.

Lihat oli yleensä sualattuun tiinus, ko sihe aikaa mittää pakastimmii viäl ollu.

Fläskikastiket meil useesti syäti talve aikan ja uunipattaa äiti laitto sianlihhaa, munuaist ja maksaa, pippureit, sualaa ja sipuleit ja anto se hautuu mont tuntii uunis. Niät sialihhaa kyl o syäty muksun aika paljo erilaisis muarois.

Yhre kerra jourui yämyähäl mukkaa hommii, ko sika täyty hätäteurastaa. Se oli vetäny vissii jonku perunapala kurkkuus. Minu hommani oli ottaa veri taltee sit, ko isä oli se pistänyt. Se oli kyl aika kova paikka mul, muttei parantunu laittaa hanttiikaa. Soli tehtävä, ko muute olis kallis ruaka menny hukkaa.

Me mukulat opittii kyl hyvi elukoitte anatomiaa kättelemal, eikä sitä sillo minää ihmeellisen asian piretty eikä porattu se possu perrää. Se vaa kuulu men sillai, et possu kasvatettii ruuaks.

Myöhemmi meil oli sit sonnimullikoitakki ain yks kesäs ja viäl myöhemmi isä piti lampait. Niitte villoist ole muute usseemmat sukat kutonu.

METSÄSTYKSESTÄ

JOHANNA KESÄLÄINEN

Ennen vanhaan ajateltiin, että kaikki metsän eläimet olivat Tapion, metsänkuninkaan, omaa karjaa. Jokainen metsästäjän pyydystämä eläin vähensi Tapion karjan päälukua. Korvatakseen vahingon ja estääkseen Metsänhaltijaa vihastumasta oli metsästäjän toimitettava haltijalle uhreja. Metsästäjä tarjosi hyvitykseksi osan saaliistaan, johon oli sekoitettu hiukan viljaa tai metallia, esim. hopeaa, tinaa tai vaskea. Uhripaikaksi valittiin vanhan puun juuri, kallio, muurahaiskeko tai Tapion pöytä (pieni tasalattvainen näre).

Sitten loitsuttiin: ”*Metsän kultanen kuningas!
Tässä on kullat kuppihisi,
hopeat vatihisi,
tämän lahjan lahjomasta.*”

Hyvää metsästysonnea vaalittiin ja vahvistettiin taioilla, mutta vasta metsästysvalan vannominen takasi riittävän saaliin. Vala tehtiin aina pirun kanssa. Jos piru takaisi metsämiehelle runsaan saaliin, lupasi metsämies tuonelaan joutuessaan palauttaa pirulle kaiken metsästämänsä riistan.

Nykyisin ei tehdä pirun kanssa kauppaa vaan hirven ja peuran kaatoluvat anotaan kunkin alueen (täällä Porin) pääjahtipäällikön toimesta yhteisluvalla, jonka jälkeen saadut luvat jaetaan seurojen kesken. Lisäksi jokaisena metsästyspäivänä sovitaan, ammutaanko uroksia vai naaraita. Kaadetun riistan määrän seurojen jahtipäälliköt ilmoittavat viikoittain pääjahtipäällikölle.

Metsästysoikeus kuuluu maanomistajille, jota he vuokraavat eteenpäin. Metsästys edellyttää metsästyskorttia, jonka voi saada kuka tahansa metsästäjäutukinnon suorittanut.

Riistanhoitoyhdistykset järjestävät ampumakokeita, metsästystutkintoja ja antavat suurriistan virka-apua. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että kun riistanhoitoyhdistys saa ilmoituksen esim. autokolarissa haavoittuneesta hirvestä, se ilmoittaa asiasta paikalliselle metsästysseuralle. Seura on velvollinen lähettämään asemiehen koiran kanssa paikalle, vaikka keskellä yötä.

PREIVIIKIN MAA-ALUEELLA METSÄSTÄVÄT METSÄSTYSSEURAT

Lännenerästäjät on Kokemäenjoen eteläpuolisen alueen suurin seura. Seuralla on Porin lisäksi metsästysmaita Kuusamossa. Yhdistyksen toimintaan kuuluu myös metsästysammuntaurheilu. Saalinkäsittelyrakennus ja metsästysmaja sijaitsee Makholmassa.

Kuuminaisten Metsästäjät on perustettu vuonna 1973. Puheenjohtajana toimii Pertti Kuumalainen, jäseniä noin kymmenen.

Preiviikin Erämiehet on perustettu vuonna 2004. Jäseniä on tällä hetkellä 17, puheenjohtaja on Tuomas Hannula. Seuralla on metsästysmaita 1800 ha, joista noin 40 % sijaitsee Preiviikissä.

Pääasiassa Preiviikin Erämiehet metsästävät hirvieläimiä, jonkin verran pienpetoja. Joskus mökkiläiset pyytävät loukuttamaan minkkejä.

Metsästysseuran jäsenyys on paljon muutakin kuin riistan ampumista. Seura velvoittaa, että jokaisen jäsenen on ylläpidettävä yhtä riistan ruokintapaikkaa.

Metsästäjät toivovat, että metsästysaikaan luonnossa liikkuvat käyttäisivät värikkäitä vaatteita, kuten punaista tai oranssia. Metsästäjiä huolettaa myös metsässä irralleen päästetyt koirat. Kerran he löysivät kuolleen peuran vasan, jota oli purtu takajalkaan. Purentatavasta he päättelivät, että liikkeellä oli ollut koira, sillä ilves puree aina kaulaan, susi taas syö saaliinsa eikä jätä sitä metsään.

Kuten kaikissa yhteisöissä ja porukoissa, jotkut tapahtumat jäävät elämään kerrottavaksi jälkipolville. Tässä yksi niistä:

Eräänä ”ei-naaraiden ” kaatopäivänä kaksi marjamummoa tuli aivan hirvien tähystystornin juurelle poimimaan mustikoita. Nähdessään metsästäjän seisovan tornissa kiväärin kanssa naiset hieman epäröivät ja tiedustelivat passissa olevalta ”vanhalta herralta”, että onko tässä varmasti turvallista marjastaa. Tähän jahtimies vakuutti: ”Turvallista on. Tänään ei ammuta yhtäkään naarasta, vain uroksia.”

Tuomas Hannula toteaa vielä, että toisin kuin ehkä luullaan, on metsästys siitä tyypillinen harrastus, että rahaa menee enemmän kuin tulee.

PREIVIIKIN KOULULLA KUVATTIIN ELOKUVAA

JOHANNA KESÄLÄINEN

Vapaa taiteilijaryhmä teatteri Moderni Kanuuna on tehnyt elokuvan **Samurai Rauni Reposaarelaisesta**. Elokuva kuvattiin mm. Preiviikin koululla.

Olin katsomassa elokuvan ensiesityksen Reposaaren VPK:n juhlatalolla ja täytyy sanoa, että en ihan koko aikaa pysynyt kartalla. Elokuva onkin luonnehdittu surrealismivaikutteiseksi undergroundelokuvaksi ja tragikoomiseksi draamaksi, joten ei ihme, jos en kaikkea ymmärtänyt!

Elokuva oli siis hieman käsittämätön, mutta silti käsittämättömän hienosti tehty ja kuvattu. Käsikirjoitus ja ohjaus on Mika Rätön. Mika esittää myös pääosaa.

Minulle jäi arvoitukseksi, miksi yhdessä viinapullossa luki isoilla kirjaimilla Preiviiki ja miksi nettiosoitteessa <http://www.samurairaineposaarelainen.com/> avautuu kuva julisteesta, jossa lukee:

*Nuorena vitsa väännettävä
Preiviikin kansakoulu*

Samurai Rauni Reposaarelainen on nyt kiertämässä Suomea. Virallinen valtakunnallinen ensi-ilta on 21.10. Käykäähän katsomassa!

SURUVIESTIT

Joukostamme ovat poistuneet

Valpuri Oksa, s. 1929
Aune Parkkinen, s. 1923
Marja-Terttu Poretie, s. 1939

*Tähkä jo täysi
painava
kultainen
Sadonkorjaajan askelissa
pellonpientareella lehahtaa
siivilleen kiuru
Jäähyväislaulu
kohoaa huikeana
taivaan syvään sineen*

Anja Porio

KIINTEISTÖYHDISTYKSEN VAUVALAHJAKORTIN SAIVAT

Noel Pelto-Piri
Aino Ojala
Ilona Puhakka

*Nukkaposki, suukkosuu,
silmas aamuun avautuu
ihmeitä täynnä päivän jokainen hetki,
alkaa pienestä lapsen elämänretki.*

Vauvalahjakorttia on jaettu vuodesta 2011 alkaen. Kuuden vuoden aikana kylälle on syntynyt 11 vauvaa, joista kaksi on muuttanut pois.

Viime lehdessä oli Pasi Majalahden preiviikiläisistä kirjoittama runo, johon oli piilotettu 11 sukunimeä. Runosta löytyivät seuraavat nimet: Kesäläinen, Veneranta, Saikkonen, Kesti, Uusitalo, Määttä, Mäkelä, Olkkonen, Haapatie, Pantsar ja Hannula. Lisäksi paikannimet Preiviiki ja Jukola.

MYYJÄISKIRPPIS TAPAHTUMA

Sunnuntaina 6.11 klo 11-14 **Preiviikin työväentalolla**, Kirkkokankaantie 464
Tilaisuudessa kahvio ja arpajaiset.
Tervetuloa kahville, ostoksille tai myymään omia tuotteitasi/kirppistavaroita.
Paikkamaksu 3 e. Varaukset ja tiedustelut: Päivi Haapaniemi 050 4146 192.

LÄNSI-PORIN SEURAKUNNAN SYYSTOIMINTAA

JUMALANPALVELUKSEEN / MESSUUN **PREIVIIKIN KIRKKOON** sunnuntaisin kerran
kuukaudessa klo 12.00

16.10. Jussi Kärmeranta, Sakari Salminen
20.11. Reija Nordström

Kauneimmista joululauluista ja joulukirkosta ilmoitetaan myöhemmin.

RAAMATTUPIIRI tiistaisin klo 18, aloitus 13.9., Helena Ainasoja

PÄIVÄPIIRI tiistaisin 6.9., 4.10. ja 8.11. klo 13 – 14.30

VERENPAINEEN MITTAUS tiistaisin klo 9.00 – 10.00
Muissa asioissa diakonissa on tavattavissa ajanvarauksella.

LÄNSI-PORIN KIRKOLLA

Torstaina 29.9. klo 18 diakoniatapahtuma, Soili Korpelan ja Ilona Kontisen lähtöjuhla.

Perinteinen, maittava LÄHETYSLOUNAS sunnuntaina 9.10 klo 10 alkavan messun jälkeen.
Lounaslippuja saa srk-toimistosta, lähetyssihteeriltä ja paikan päältä. Aikuiset 12 €, lapset 6 €.

LISÄÄ AJANKOHTAISTIETOA SEURAKUNNAN JA SEURAKUNTAYHTYMÄN
TAPAHTUMISTA PORIN KIRKKOSANOMISTA, VIIKKOTIEDOTTEISTA ja www.porievl.fi

Tervetuloa kotikirkon / kotiseurakunnan tapahtumiin!

